

ชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาภายใต้ทฤษฎีความเท่าเทียมกันของ
อำนาจซื้อ: กรณีประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ
ชื่อผู้วิจัย ผศ.ดร.อภิญา วนเศรษฐ
ปีที่แล้วเสร็จ พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ
2) ศึกษาภาพรวมตลาดอัตราแลกเปลี่ยนของโลก 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและ
ระดับราคาสินค้าในระยะยาวของประเทศเหล่านี้ และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการศึกษาในกรณีดังกล่าว
สำหรับวิธีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีความ
เท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ ภาพรวมตลาดอัตราแลกเปลี่ยนของโลก และระบบอัตราแลกเปลี่ยนของ
ประเทศไทยและประเทศคู่ค้า และ 2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการเศรษฐมิติและใช้
แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) และทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของ
อัตราแลกเปลี่ยนและราคาตามวิธี Cointegration รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของอัตรา
แลกเปลี่ยนและราคาด้วยวิธี Causality โดยเป็นการศึกษาประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญอีก 9
ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษไตรมาส จาก ค.ศ. 1984 - 2011

ผลการศึกษาพบว่า 1) จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีความเท่าเทียมกันของ
อำนาจซื้อ กล่าวว่าระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบของสองประเทศเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลง
ของอัตราแลกเปลี่ยนในระยะยาว 2) ธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของโลกมีการขยายตัว
กว่า 2 เท่าตัวในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา และ SWAP เป็นธุรกรรมที่ได้รับความนิยมสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 45
ของธุรกรรมทั้งหมด นอกจากนี้ดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินที่ได้รับความนิยมสูงสุดในการทำธุรกรรม
ระหว่างประเทศ 3) ผลการศึกษาตามวิธี Cointegration พบว่าประเทศคู่ค้าที่มีความสัมพันธ์เชิงดุลย
ภาพระยะยาวกับไทย ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% มีเพียง 4 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์
อินโดนีเซีย และญี่ปุ่น ส่วนผลการศึกษาตามวิธี Causality สนับสนุนทฤษฎีฯ ได้เพียงบางส่วน
โดยเฉพาะกรณี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐเกาหลี ที่ระดับราคาในประเทศหรือ
ระดับราคาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้นในประเทศอื่นๆ ผล
การศึกษานี้ไม่สนับสนุนสิ่งที่ทฤษฎีฯ ได้กล่าวอ้างไว้ เนื่องจากราคาทั้งในและต่างประเทศไม่ส่งผลต่อการ
เปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

คำสำคัญ อัตราแลกเปลี่ยน ทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ แบบจำลอง VAR
วิธี Cointegration วิธี Causality

Research Title: The Relationship between Exchange Rates and Prices under the Purchasing Power Parity: The Case of Thailand and Major Trade Partners

Researcher: Apinya Wanaset, Assistant Professor, Ph.D.

Year: 2013

Abstract

This study aims to examine: 1) the Purchasing Power Parity (PPP) hypothesis; 2) the overview of global foreign exchange market; and 3) the relationship between exchange rates and prices under the PPP hypothesis in Thailand and major trade partners with comparison analysis. The study employs both descriptive and quantitative analysis. For descriptive analysis, it explains the overview of global foreign exchange market. At the same time, a Vector Autoregressive (VAR) model with the applications of cointegration and causality test are employed for the quantitative analysis. The variables used in this study are 28-year time series data including exchange rate and prices from the period of 1984-Q1 through 2011-Q4.

The results show that 1) as for the existing literature reviews, the Purchasing Power Parity (PPP) hypothesis indicates that the relative prices in two countries have influence on exchange. 2) The world foreign exchange rate activities have 2 time increase during this 10 years whereas SWAP is the most popular. It has 45% stake of the total activity. In addition, U.S. dollar is the most active for international transaction. 3) Cointegration test indicates that there are only four countries including Australia, New Zealand, Indonesia and Japan have the existence of a long run relationship between exchange rate, domestic and foreign price at 95% confidence level. For causality results, they have only partial support the validity of PPP which domestic price or foreign price has impact on exchange rate in the case of Australia, New Zealand, Philippine and Republic of Korea. However, for the rest, empirical results can not support to PPP because both domestic and foreign prices have not significance effecting to exchange rate during this period of time.

Keywords: *Exchange rate, the Purchasing Power Parity, VAR model, Cointegration, and Causality*